

Långfredag 25 mars 2016

Det Stora Missförståndet

Den verkliga anledningen till att Jesus korsfästes

Långfredanspredikan i Pingstkyrkan Lindesberg

Han var genomborrad för våra överträdelsers skull (Jesaja 53:5)

Bibeltext

Vem trodde vår predikan, för vem var Herrens arm uppenbarad? Som en späd planta sköt han upp inför honom, som ett rotskott ur torr jord. Han hade varken skönhet eller majestät.

När vi såg honom var hans utseende inte tilldragande. Han var föraktad och övergiven av människor, en smärtornas man och förtrogen med lidande, lik en som man skyler ansiktet för, så föraktad att vi räknade honom för intet. Men det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig, medan vi höll honom för att vara hemsökt, slagen av Gud och pinad. Han var genomborrad för våra överträdelsers skull, slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade. Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg, men all vår skuld lade Herren på honom.

Han blev misshandlad, men han ödmjukade sig och öppnade inte sin mun. Lik ett lamm som förs bort till att slaktas, lik ett får som är tyst inför dem som klipper det, så öppnade han inte sin mun. Genom våld och dom blev han borttagen. Vem i hans släkte besinnar att när han rycktes bort från de levandes land, blev han plågad på grund av mitt folks överträdelse? Bland de ogudaktiga fick han sin grav, men hos en rik var han i sin död, ty han hade ingen orätt gjort, och svek fanns inte i hans mun. Det var Herrens vilja att slå honom och låta honom lida. När du gör hans liv till ett skuldoffer, får han se avkomlingar och leva länge, och Herrens vilja skall ha framgång genom honom. Genom den vedermöda hans själ har utstått får han se och bli tillfreds. Genom sin kunskap förklarar min rättfärdige tjänare de många rättfärdiga, och deras skulder är det han som bär. Därför skall jag ge honom de många som hans del, och de starka skall han få som byte, eftersom han utgav sitt liv i döden och blev räknad bland förbrytare, han som bar de många synd och trädde in i överträdarnas ställe. (Jesaja 53:1-12)

Soldaterna förde nu in Jesus på gården, det vill säga residenset, och kallade samman hela vaktstyrkan. De klädde på honom en purpurmantel och flätade en törnekrona och satte den på honom. Sedan hälsade de honom: "Leve judarnas konung!" Och de slog honom i huvudet med en käpp, spottade på honom och böjde knä och tillbad honom. Och när de hade hånat honom, tog de av honom purpurmanteln och klädde på honom hans egna kläder. Sedan förde de ut honom att korsfästas. Simon från Cyrene, Alexanders och Rufus far, kom just in

från landet. Honom tvingade de att bära Jesu kors. Och de förde Jesus till Golgata, det betyder Huvudskalleplatsen. De försökte ge honom vin tillsatt med myrra, men han tog inte emot det. Och de korsfäste honom och delade hans kläder mellan sig och kastade lott om dem. Det var vid tredje timmen som de korsfäste honom. På anslaget stod vad han var anklagad för: "Judarnas konung". Tillsammans med honom korsfäste de två rövare, den ene på hans högra sida, den andre på hans vänstra. De som gick förbi hånade honom och skakade på huvudet och sade: "Se på den! Han som skulle bryta ner templet och bygga upp det igen på tre dagar! Hjälpt dig själv och stig ner från korset!" På samma sätt gjorde överstepräster och de skrifflärda narr av honom och sade: "Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Messias, Israels konung, han borde nu stiga ner från korset, så att vi får se det och tro!" Också de som var korsfästa tillsammans med honom smädade honom. Vid sjätte timmen kom över hela landet ett mörker som varade till nionde timmen. Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: "Eloi, Eloi, lema sabaktani?" Det betyder: "Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?" Några som stod där hörde det och sade: "Hör, han ropar på Elia!" En av dem sprang då och fyllde en svamp med ättikvin, fäste den runt ett spö och gav honom att dricka och sade: "Låt oss se om Elia kommer och tar ner honom." Men Jesus ropade med hög röst och gav upp andan. Då brast förlåten i templet i två stycken, uppifrån och ända ner. När officeren som stod mitt emot honom såg att han gav upp andan på ett sådant sätt sade han: "Den mannen var verkligen Guds Son." (Mark 15:16-39)

Inledning

Har du mött någon person någon gång som råkat riktigt illa ut? Eller någon som brukar hamna i problem och ställa till det för sig? Ofta tänker vi när vi ser sådana olycksfåglar att de nog för skylla sig själva, det är deras egen fel att det gått så illa. Bara själva uttrycket "ställa till det för sig" innebär ju att vi faktiskt menar att den som råkat illa ut har orsakat det själv. Och så kan det naturligtvis vara, även om det inte behöver vara så.

Den som läser Bibeln och framför allt Gamla testamentet lite ytligt kan få intrycket att den säger att olyckor och elände är något som alltid per automatik följer på våra egna tillkortakommanden: gör vi goda saker, får vi det bra, och har vi det dåligt beror det på att vi inte handlat rätt. Kort sagt: våra olyckor i livet är alltid vårt eget fel, därför att Gud, om han är rättvis, alltid skall belöna den som gör gott och straffa den som gör ont.

Nu menar jag bestämt att Bibeln faktiskt inte säger att det är så enkelt, för i mina ögon verkar den istället säga att det alltid är rätt att göra gott och att det i slutändan, på lång sikt, alltid kommer att leda till att Gud välsignar även om det inte syns på kort sikt, och att lidanden och svårigheter mycket väl kan bero på våra egna misstag — orsak och verkan, sådd och skörd — men att det inte alltid behöver vara så. Men i många människors sinnen både nu och på Bibelns tid finns och fanns den föreställningen kvar att den som lider (nästan alltid) har sig själv att skylla, för Gud kan väl inte vara orättvis?

Denna felaktiga föreställning om lidandets orsaker blir ännu tydligare när vi hamnar på Golgata på påskens långfredag. Där har romarna rest tre kors och på dem har man spikat upp tre brottslingar. Alla tre har blivit dömda för brott: två för att dom är rövare, den tredje för att han är en hädare, upprorsmakare, skattesmitare och kallas för Messias och "judarnas kung" i

strid med kejsarens allmakt. Och för de allra flesta åskådare till denna grymma avrättning är det uppenbart att alla tre, inklusive han som hänger i mitten, förtjänar att hänga där, för annars skulle de inte hamnat där överhuvudtaget. Men det var *Det Stora Missförståndet*.

Predikan

1. **Vad människorna trodde vad anledningen till Jesu lidande.** Båda texterna vi läste klargör att människorna trodde att Jesu lidande berodde på hans egen synd: *vi höll honom för att vara hemsökt, slagen av Gud och pinad och han blev räknad bland förbrytare.* Att Jesus blev upphängd på trä avgjorde också saken. För Mose hade ju skrivit: *Om det på någon vilar en synd som förtjänar döden och man avrättar honom och hänger upp honom på trä, så skall den döda kroppen inte lämnas kvar på träet över natten. Du skall begrava den samma dag, ty en Guds förbannelse är den som har blivit upphängd. Du skall inte orena det land som Herren, din Gud, ger dig till arvedel.* (5 Mos 21:22-23) Och det att denne man som de kallade Messias överhuvudtaget kunde bli gripen, piskad, förnedrad och avrättad genom att hängas upp på trä var för judarna på den tiden det yttersta beviset för att Jesus från Nasaret inte var Messias utan en bluff, en trollkarl och bedragare som enbart fick vad han förtjänade. Det är därför Paulus gång på gång säger att *vi förkunnar Kristus som korsfäst, en stöttesten för judarna.* Guds dom vilade ju över honom som hade hädat och sagt att han var Guds Son, och hans hjälplöshet på korset gjorde att minnet av alla han hjälpt själv förbleknade. Denne man kunde inte vara Guds Son, Messias eller Profeten. Han hade ju blivit en förbannelse. Det blir som ett eko av vad fariseerna sade till den blindfödde mannen som Jesus botade i Johannes 9:24: *Ge Gud äran. Vi vet att den där mannen är en syndare.* Att han hänger där och lider beror på att han är en syndare, och Gud straffar honom nu för hans synder. *Se på den! Han som skulle bryta ner templet och bygga upp det igen på tre dagar!* Nu är han slut. Ballongen har spruckit, luftsロットet är skjutet i sank. Jesus från Nasaret dör en föraktad mans död, övergiven av alla människor och av Gud Fadern i himlen likaså.
2. **Vad som egentligen var anledningen till Jesu lidande.** Det stora missförståndet ligger inte i att Jesus inte led på grund av synder, utan vems synder han led för.
  - 2.1. Mänsklighetens stora problem är synden, och att syndens fruktansvärda syndighet. Och skall man leta efter en enkel beskrivning på problemet så är den att: *vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg.* Människan förpassar Skaparen till kulisserna och sätter sig själv på Guds tron, och menar sig vara centrum i universum.
  - 2.2. Texten i Jesaja är egentligen banbrytande i hebreisk litteratur eftersom den introducerar tanken på det ställföreträdande lidandet, att någon annan skall bära straffet för din och min synd. Och inte nog med det: den som bar synderna hade själv ingenting på sitt samvete: *han hade ingen orätt gjort och svek fanns inte i hans mun.* Som Paulus skriver: *Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud.* (2 Kor 5:20). Jesaja skriver: *Det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig...han var genomborrad för våra överträdelsers skull, slagen för våra*

*missgärningars skull...straffet var lagt på honom...all vår skuld lade HERREN på honom...han blev plågad på grund av mitt folks överträdelse...det var HERRENS vilja att slå honom och låta honom lida...gör hans liv till ett skuldoffer...deras skulder är det han bär...bar många synder och trädde in i överträdarnas ställe. På alla sätt betonar Jesaja den oskyldige Sonens oskuld, och mänsklighetens djupa och allomfattande skuld, smärta och sjukdom, och Sonen bar inte sin egen synd utan vår. Och för att förstärka tanken på att Jesus var oskyldig, så sägs både i Jesaja och evangelierna att han fick en fin begravning: *hos en rik var han i sin död, ty han hade ingen orätt gjort*, vilket anknyter till flera berättelser i GT där ogudaktiga människor inte fick någon fin begravning — men Jesus som var Guds Lamm, fick en rik mans begravning, en välsignad mans begravning.*

2.3. Hjälplosheten var också bara skenbar och berodde på Jesu vilja att offra sig: *han ödmjukade sig...lik ett får som är tyst inför den som klipper det...han utgav sitt liv i döden...trädde in i överträdarnas ställe. Här hör man ekon från Fil 2:8: han gjorde sig ödmjuk och blev lydig ända till döden, döden på ett kors, och Jesu egna ord: Fadern älskar mig därför att jag ger mitt liv för att sedan ta det tillbaka. Ingen tar det ifrån mig, utan jag ger det av fri vilja. Jag har makt att ge det, och jag har makt att ta det tillbaka. Det budet har jag fått av min Fader (Joh 10:17-18) När man hånar honom och säger *andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Messias, Israels konung, han borde nu stiga ner från korset, så att vi får se det och tro* så betyder inte det att Jesus inte kunde ha gjort det — han om någon hade haft rätten att kliva ner från korset och tysta alla sina belackare med en blick av eld — men han avstod från det. Han avstod ju från allt och antog en tjänares gestalt för att ödmjuka sig och göra sig lydig till döden på korset.*

3. De omedelbara följderna av Jesu oförtjänta lidande.

- 3.1. Synden är nu försonad. Eftersom han bar sitt folks, ja alla folks, synder kan Gud förlåta alla synder i dåtiden, nutiden och framtiden.
- 3.2. Förlåten har brustit. Vägen till Gud är öppen, det finns inte längre något som hindrar oss från att gå fram till nådens tron.
- 3.3. Vi skall få frid
- 3.4. Genom hans sår är vi helade. Det finns också hjälp att få mot syndens konsekvenser: sjukdom, smärta, lidande, etc, sådant som alla människor möter under sitt liv.
- 3.5. Han förklarar oss rättfärdiga. Den orättfärdige kan förklaras rättfärdig och behandlas som rättfärdig därför att Jesus Kristus tog straffet för orättfärdigheten på sig.
- 3.6. Han samlar åt sig ett folk, en hjord av får, som inte skall gå vilse på samma sätt de förra: *han får se avkomlingar och därför skall jag ge honom de många som hans del.*
- 3.7. Det stora missförståndet kan bli undanröjt, och människor kan verkligen förstå vem Jesus är och varför han led — notera officerens bekännelse av att Jesus är Guds Son direkt efter att han gett upp andan.

Amen!